

MAGYAR KURIR

Bétsből, Június' 2-dikán 1818.

Nagy Britannia.

Minister Castlereagh ilyen irást vitt Május' 13-dikán az alsó Ház' elejébe: —“

„György Régens Princz.

„A' Régens Princz szükségesnek lenni gondolja ezen Házat az ő Felsége' nevében és részéről tudósítani affelől, hogy ő, a' Kenti Királyi Hertzegnek, *Mária Ludovika Viktoria* Hertzegasszonyal, a' Leiningeni Hertzeg elmaradott özvegyével, a' Szachsen-Koburgi Országló Hertzegnek és Saalfeld-Sachsen-Koburgi Leopold Princznek testvérjekkel való összeházasságokban megegyezett legyen. A' Régens Princz meggyőződött affelől, hogy ez a' megegyezés ezen Ház előtt kedves lesz, 's reméli, hogy ez néki módot szolgáltat arra, hogy a' czélzott házasság eránt kívántatóképpen gondoskodhassék.“

Ennek felolvastatása után jóvallotta a' Minister, hogy ezen jelentéstételért küldjenek köszönetet a' Régens Hertzeghez, 's ígérjék-meg, hogy fontolás alá veszik a' dolgot. Május' 15-dike határozott ezen tárgy eránt való további tanácskozásra. Gondolják, hogy 6000 font Sterlingekkel fogja a' Minister ezen házosulendő Princz jövedelmének neveltetését is kívánni, mint a' mennyivel a' *Cambridgei* Hertzegé neveltetett. Lejendő Hitvese 32 esztendő. Meghalálozott férjétől két gyermekei vagynak, egy

Princz és egy Princzasszony; a' 14, e' 11 esztendő.

A' Május' 14-dikei ülésben a' Gróf Las Cases el az ő Szent Ilonáról történt elhozattatása után elkövetődött, úgy mondatott méltatlanságokról beszélvén az alsó Ház' Grant nevű tagja, azt kívánta, hogy az Országlószék mind azokat a' levelezéseket, mellyeket a' Belső Minister Gróf Las Casesnek Sz. Ilonáról lett eljöveteletől fogva Európába, 's névszerént az ő Ostendéhez lett megérkezéséig folytatott, 's az ezen tekintetben az említett Minister elejébe adatott minden irasokat, terjesztesse a' Parlament elejébe. — „Én, így szollott Grant, ezt tsak azért kívánom, hogy alkalmatosságot adjak Ministerünknek azon híreknek megczáfolására, mellyek ezen szerentsétlen emberrel való bánásmódjáról keringenek. Azt erősítik tudniillik, hogy Gróf Las Cases elébb a' vad emberek közzé küldöttük számkivetésbe; onnét a' Káp' fokától oly hajón hozattuk Európába, a' melly ezen hosszú útnak megtételére nem lett volna alkalmas; a' Themséhez érkezvén irásaitol megfosztottuk; innét ötét Ostendébe küldöttük, a' hol már két politziai katona várta, kik onnét tovább inditván, Pruszsziába kísérték; onnét ismét Frankfurthba hozták, a' hol mint fogolyal úgy bántak velle, és ő még most is politziai felvigyázat alatt tartatik. Ezen Ház hatalmat adott ugyan a' Ministereknek az idegeneket illető törvény által arra, hogy a' veszedelmes célzásokra nézve gyanus ide-

geneket Nagy Britanniából elküldhessék: hanem jól juthat eszébe ezen háznak, hogy ezen törvénynek megerősítettésekor én azt a' jóvallást tettem vala, hogy Ministereink azon idegeneket, kiknek elküldését ezen törvényszerént jónak találnák, oly helyre küldjék, a' hova ezek magok kívánnyák, ne hogy ellenségeiknek kezébe adattassanak. Melyre azt felelte vala ugyan akkor a' Minister, hogy ily dolgot fel tenni se' lehetne; 's erre nézve történt volt, hogy ezen Ház az idege-nekről szolló törvényt megerősítette."

Minister Castlereagh nagyobbodon azzal czáfolta-meg Grantnak ezen okoskodását, hogy ezen híreket költeményeknek lenni erősítette, így szollván: — „Ha a' tiszteletreméltó Orátor a' Gróf *Las-Cases*el történt bánást az ő Angliába lett érkezése 's Angliában való maradása alatt jobban megvizsgálni nem terhelhetett volna, bizonyval meggyőződött volna affelől, hogy a' dolgok nem úgy történtek, mint gonoszúl elhíreltetett. Ugy találta volna, hogy azok a' vad emberek, kik közzé Gróf *Las-Cases* Sz. Ilonáról lett elhozattatása után a' Kápi fokon számkivetésbe küldetett, nem mások, hanem a' mi Jóreménség' fokán lévő Kormányozónknak majorjában lakó emberek voltak. A' mi azon hajónak rossz voltát illeti, mellyen a' Gróf *Kápból* Európába hozattatott, ez is gonosz hazugság, mert hisze' így a' több útasokat 's tulajdon hajós embereinket is szintúgy kitették volna a' veszedelemre, mint a' Grófot. Azon pedig, hogy Gróf *Las-Cases*re nézve az Angliai Ministerium bizonyos előrevaló vigyázásokkal élt, éppen nem fog tsudáلكozni ezen Ház, mihellyest azt meg-megfontolja, hogy a' Ministerek megtudták vala, hogy *Las-Cases*, a' Sz. Ilonai Fogoly 's ennek Európában lévő jó emberei között, levelezést akar kieszközleni, és hogy ezen plánumnak egy részét Angliában akarja munkába venni. Azt, hogy

mi Gróf *Las-Cases*t a' maga ellenségei kezébe akartuk szolgáltatni, úgy mondhatná a' tisztelt Orátor, ha mi a' Grófot Frantziaországba küldöttük volna: de nem oda, hanem Ostendébe küldöttük, és én bizonyossá tehetem a' Parlamentumot, hogy tudtommal Gróf *Las-Cases* egy szót se' tett az ellen, hogy ezen kikötőhelybe ne küldetessék. Nem szolgáltatatta őtet az Anglus Ministerium sem egy se' más Országlószéknek kezébe; ő Ostendébe, a' Frantziaországi kikötőhelyeken kívül Angliához a' legközelebbvalóba, úgy szállítattott ki, mint az ugyan azon postahajón találtatott minden más útasok. Azért, a' mit más Országlószékek véle tselekedni jónak találtak, 's hogy őtet Frantziaország' szomszédságában hagyni nem akarták: az Angliai Országlószék nem számolhat. A' mi az ő papirosainak letartóztatását illeti, ez oly kimélléssel ment véghez, hogy annál nagyobbval lehetetlen lett volna. Az a' Kurir, ki által tudtára adatott a' Grófnak, hogy az Angliai földre ki nem szállhat, az ő tulajdon szemei előtt 's az ő tulajdon petsétjével petsételte-le az ő papirosait, 's a' nélkül, hogy ez a' petsét feltöretett volna, küldettettek által ezen irások Ostendébe, oly gondolattal, hogy a' Grófot még ott fogják találni: hanem ő ezeknek odaérkezésekor már elment volt onnét. De így is kezéhez kapta irásait, oly állapotban, mint tölle elvették volt.

Tierney: — „Még is nagyon különös ezen dologban az, hogy történetből, éppen mikor Gróf *Las-Cases* Ostendébe megérkezett, őtet ott két ember várta, kik őtet azonnal a' magok' gondviselése alá vették. Ez a' történet megerősíteni látszik minket azon vélekedésben, hogy az Anglus és Belga Országlószékek között valamelly előrevaló egygyetértésnek kellett lenni."

Minister Castlereagh egyenesen tagadta, hogy nékiek ezen történetre nézve

a' Belga Országlószékkal legkissebb egygyetértéssek lett volna, 's ezzel vége lett a' vetekedésnek. A' Grant' jóvállása nem erőssített meg.

Északi Amerikai Egygyesült Státusok.

A' Ministeri Kurir Londonban mostanság vagy kétszer nagyon gyökeres okoskodásra fakadott ezen Státusok ellen, egyszer az ő kereskedési rendelkezéseikre, más-szor az ő Spanyolország ellen való hadi készületeikre nézve.

Az elsőt a' mi illeti: — „Az Amerikai levelek, úgy mond, nem tsak fontosok, hanem reánk nézve azért is nevezetesek, hogy minket különösen illetoek. Az utolsó megbékéllés után kereskedési egygyezés készült vala Nagy Britannia és ezen Egyesült Státusok között. A' Congressus' Elölülőjének minapi beszédében kétszer emlittetik ez a' kötés, még pedig ennek némely pontjaira nézve különös szomorkodással. Egyebek közt úgy látszik belőlle, hogy ők (az Amerikaiak) nagyon nehezen szivellhetik *Ney-Foundlandból* lett kiszorítottatásokat. Nem régen történt, hogy az ő képviselői kamarájok megvarázatot kívánt a' maga külső dolgokraügyelő Biztosságától azeránt, hogy mitoda labakon áll az Egygyesült Státusoknak az Anglus plántatartományokkal való kereskedési mivólta. Ez a' Biztosság feladta a' nevezett kamarának, hogy ezen kereskedés minden Amerikai hajókra nézve megtiltatott légyen az Anglus plántatartományokban; 's azt jóvaslotta, hogy ők is üssék tromfal a' tromfot, az az, mind azokra az Anglus hajókra, mellyek az Anglus plántatartományok 's az Egygyesült Státusok között kereskedést folytatnak, vessenek adót. Azonban még ez se' volt, mint látszik, elég kemény eszköz ellenünk, minthogy, mint a' legújabb tudósításokból látjuk, már most az Anglus hajóknak minden kereskedést megtil-

tottak a' mi plánta tartományaink (koloniaink) 's az Egygyesült Státusok között, 's ez a' tilalom Aprilis' 3-dikán már a' Szenátus' kamarájában a' voksoknak nagy többsége által meghatároztatott. Kétségkívül meg fog ez a' képviselők' kamarájában is határoztatni, 's ha így, ebből a' fog következni, hogy az Anglus plántatartományok 's az Egygyesült Státusok között való kereskedés egészszen félbeszakad. Kérdés, hogy melyiknek fog ezen történet több kárt okozni? Felelet: Szembetünőleg többet az Amerikaiknak, mint nekünk. Mert hisze' az ő hajójik a' mi plántatartományainkból tsak rumot és tzukorsiropot; a' miénk ellenben sok mindenféle eleségnemeket vesznek tőlök; és ha az útja ezeknek az Egygyesült Státusoknál be talál dugulni, majd találnak a' mi plántatartományaink más helyeket, a' honnét efféléket vihetnek magoknak; ilyen helyek lesznek Uj Skotzia, Kanada, 's több mások.“

A' Spanyolország ellen való hadikészületekre nézve ennyiben áll ugyan ezen Kurirnak okoskodása: —

„Az Egygyesült Státusoknak a' Spanyolok ellen kiadott nyilatkozatásaik, úgy mond, igen fennhéjzók; úgy látszik, hogy ők tsak birtokaiknak nevelésére czéloznak, a' melly pedig ennyivel veszedelmesebb reájok nézve, hogy annál kevesebbé lesznek a' magok' védelmezésére alkalmasok, mennél meszszebb terjesztik határaikat; e' mellett a' hadakozásnak kiütése az ő kereskedésseknek is véghetetlen kárt okozna, mivel az ő kereskedő hajóikkal 's portékáikkal minden tengerek ellepve vagynak; a' Spanyolok tengeri kereskedése pedig most tsak nem egészszen megszűnt. Ezeknek prédáló hajójik tehát elég Amerikai vagyont találnának az elfogdosásra, az Amerikai prédálók pedig majd semmit se', a' mit a' Spanyoloktól elfoghatnának. Tsak egy eszköze lehetne még az Egygyesült Státu-

soknak, arra, hogy a' Spanyolok' prédálását vissza tromfolják, tudniillik, hogy *Mekszikót* vagy *Venezuelát* beütéssel fenyegezzék: de kitudja, hogy ennek is mi következése lehetne jövőben reájok nézve. Mind ezeknek meggondolása talám reá veszi az Amérikaikat, hogy álljanak azoktól a' kemény és elfogadhatatlan feltételektől, mellyeknek betelyesítését ők a' Spanyol Országlószéktől kívánják."

Spanyol Amerika.

A' Londoni levelekben ilyen tudósítások jöttek ki a' Morillo és Bolívar között Februáriusban történt véres tsatázásokról: —

„Azonban, hogy a' Ministeriális újságok azt erősítik, hogy Spanyol Királyi Vezér Morillo, a' Villa-de-Guránál Febr. 15-dikén történt verekedés után, a' hol a' tsatának harmadikszori megújítódása után ő lett volna a' győzedelmes, magát a' Calzada és Aldama seregeikkel egyesítvén ahoz készül, hogy Bolívar vezért egy véghatározású ütközettel megkinálja: más részről úgy irnak az ellenkező levelek, hogy Morilló magát Puerto Cabellóhoz vonta volna, 's a' dolgok oly ponton állanak, hogy a' parton találtató városok mind az insurgensek' hatalma alá fognak esni. Annyi bizonyos, hogy a' fő városban (Caraccasban) Febr. 20-dikán oly nagy rettegés uralkodott, hogy a' lakosok nagy sokasággal La-Guayrába, a' város kikötőhelyébe futottak, hogy hajókra üljenek, minthogy oly hír futamodott vala el, hogy az insrgensek a' városhoz közelitének, a' melly rettegés tsak azután tsendesedett el, minekutánna oly proklamátzió adattott ki, hogy Morilló a' harmadik versbéli ütközetben győzedelmeskedett, az insurgensek közül 500 embert megölt, sokat elfogott, 's a' többi."

Még egy más tudósítás ugyan ezen tsatáról (ez az Austriai Beobachterben jött ki): — „Az a' véghatározású győzedelemről szolló tudósítás, mellyet Venezuelában a' *Don Pablo Morillo* vezérlése alatt lévő Királyi seregek az insurgensek ellen nyertek, a' La-Guayrából Mártz. 18-dikán és 20-dikán indult tudósítások szerént, tökéletesen megvalóságosult. Ez a' győzedelem Mártz. 16-dikán, Valencia és Maracay között az Araguai völgyekben történt. Morilló ezen verekedésben megsebesedett, és Valenciában fekszik, 's félnek, hogy meghal. Lántsa döfést kapott. Brigadéros La Torre vette által helyette a' vezérséget; most e' kergeti az ellenséges seregek' maradványát."

Hayti (St. Domingo).

Pori-au-Princből, St. Domingó szigete' azon részének fő városából, a' melly Respublikává tette magát, bizonyos tudósítás érkezett az Elölülőnek Pethionnak haláláról. Tsudálatos módon történt halála. Egy időtől fogva szüntelen való mélánkoliával küszködött; nem evett nem ivott; még egy tsep vizet se' vett be szomjúságának oltására, orvosságot annyival is inkább nem; 's eszszerént magasiettette halálát. Mi indította ezen tselekedetre, vagy okozta ezen nagy grádusú melánkholiáját, valósággal senki nem tudja. Tsak gyanakodás, hogy lehetetlennek látta volna Státusának állandó lábra való állittódhatását, 's azért kívánta ekképpen siettetni halála' órájának eljövételét. Ő Európai atyától 's Szeretsen anyától született ember (Malatte) volt. Generalis Boyer következett helyébe. Ő is ilyen születésű. — A' Pethion holt testét a' Szabadság' fája alá tették-le örök nyugalomra egy számára ott keszen lévő Kriptába (bóltahajtásos sirba). Nagyon érzékenyítő temetése volt. A' kísérek között egy se' volt, a' ki nem

sírt volna. A' halottas szekeren ilyen irás olvastatott: — *Pethion Sándor, a' Haytibeli Respublika' Elölülője. Kövesük virtusait; ő életében egy könytséppnek kiesését sem okozta.* — Sok kereskedőknök lévén itt magazinumaik, ezek uagyon félnek, hogy ha Christoph Király most a' Penthion halálával a' Respublikát megtalálja támodni, ennek reájok nézve nagyon káros következései lehetnek. Az Anglusoknak legalább van 60 millió forintot érő portékájok a' Respublika' külömbkülömb kereskedő piatazain, 's attól félnek, hogy ha *Cristoph* oda be talál ütni, ez a' sok portéka mind fel fog prédáltatni. Erre nézve nem tsak hogy *Boyer* minden előre való vigyázásbéli készületeket megtett, 's a' Christoph (Henrik Király) határai mellett magát a' lehetőségig megerősítette, hanem az Anglus kereskedők is egy követséget akarnak a' Jamaikai tengereken vezérkedő Anglus Admiralishoz *Sir Home Pomphanhoz* küldeni, hegy mennyen segítségekre, ha Henrik Király valamit mozdítani talál.

Algiria.

Mártzius' 1-ső napja (így írnak innét a' folyó Mártz. 5-dikén) sokáig örvendetes emlékezet nap lehet itt, az ezen napon megöletett Aly Baschától való megszabadulásra nézve. Ezen nemembernek sok kegyetlen plánjai voltak, melyeket még későbbre szándékszott végre hajtani. Célzásait halála után a' zsebében találták meg irásban, melyen ily jegyzés találtatott: *Ad memorandum,* 's e' volt tulajdon kezével irt foglalatja: — „Az Anglus Konzul' 15 esztendős igen szép és okos leányát, 's a' Hollandiai Konzul nagyon szép és nagy talentumokkal felruházta lévő hugát, erőszakkal el kell venni, 's vallásoknak elhagyására és arra, hogy a' Dey' ágyasai legyenek,

kell kényszeríteni. A' Spanyol Konzul' leányát, ki nem ily nagyon szép, tsak szemügy alatt és tsak tartalékban (reservában) kell tartani. Az Anglus és Spanyol Konzuloknak, 's az Anglusok' oltalmazása alatt lévő 'Sidónak, *Bensamonnak*, ki a' Turbánt már feltenni kényszerítetett, fejeket el kell üttetni. *Bensamon* leányaszszonyt 's még egy más elrablott személyt, ki hasonlóképpen az ő hatalmában van, a' vizbe kell fullasztani.“ — A' napot, mellyen ezen kegyetlenségeket el akarta követni, még nem határozta volt meg. Az is meg volt az irásában, hogy ha a' nevezett Konzulok a' leánykákat elvétettetni meg engednék, jó leszsz: ha pedig ellent állanak, be kell hozzájuk rontani, 's össze kell őket vagdalni. — Hogy a' dolognak jó következése nem fogna lenni, által látta ugyan maga: de ilyen megjegyzéssel biztatta magát is: — *Tudom én azt, hogy a' Keresztyének ismét megjelennek 's egy kevésse reánk ágyuznak: de fogok én vellek lékességet kötni tudni.* Ennek az embernek bolondnak kellett lenni, nem tsak ches tigrisnek; 's mondják, hogy be is lett volna egyszer a' városi bolondok' házába zárva. Egyébként nem volt minden talentum nélkül való ember. Ha még élt volna, Algiriában egy Európai Konzul se' maradhatott volna életben.“ — A' mostani uralkodó Dey, *Coggia Cavalli*, jó ember (*). Őtet a' Diván közönséges egygyezéssel tette uralkodóvá, a' mi 20 esztendőknök lefolyta alatt nem történt többször; már vagy 6 egymásután következett Deyk halála, mind a' feltámadott Török katonaság' keze által okoztatott, 's az utánnok következett uralkodóknak tétetődéssek is általok esett-meg, 's a' többi.“

(*). Melly nagyon jó ember lehessen ez az új Dey *Coggia Cavalli* is, megtetszik ezen későbbi tudósításból, melly

Apr. 9. dikén indult Algiriából, 's ezek találtatnak benne: — „Az ólta, úgy mond, hogy Aly meghalt, itt csak egy *executio* történt, a' melly Hadschi Mustapha nevű Arabs emberen (Alynak egy Sógorán), 's Hadschinak 13 esztendőös testvér ötsén vitetett véghez. Mindkettőt 14 napig kinozták minden féle módon; nem engedték, hogy alugyanak; anniek csak annyit adtak, hogy éhen meg ne haljanak; Hadschit igen kegyetlenül verték; legelőre 1000 botot, azután minden második nap' 4 — 5 százat kapott. Minekutánna ekképpen 4500 tsapást kapott volna, haza vitték, a' hol két nap mulva meghalt. Hasonló kínzás által ölték meg az ötsét is. Egyéb okát a' rajtok elkövetett kegyetlenségnek nem tudják, hanem csak hogy az előbbeni Deynek minden atyafiságát ki akarták oltani, ne hogy idővel valamelyik maradéka boszszút álljon.

Német Ország.

Bavariában ilyen új Constitútziót tétetett a' Király közönségessé: —“

„*Maximilián József*, Isten' kegyelméből Bavaria' Királya. Az Országlói nagy kötelességeket megfontolván 's eak által vezéreltetvén, eddig is oly intézetekkel folytattuk országlásunkát, mellyek kimutatják, hogy szüntelenül alattvalóinknak boldogittatásokra törekedtünk. Ennek még erősebb megfundáltatására 1808-ban, az akkori külső és belső állapottal megegyező Constitútziót adtunk Országunknak, melybe mi már akkor a' Rendek' képviselőségén fundálódó Országlási alkotmányt vettük vala fel. Az azon időtől fogva előfordult nagy történetek, mellyek egy Német Státust is illetés nélkül nem hagytak, 's a' mellyek között a' Bavarus nép magát az inségeknek eltürésében valamint az előfordult tusakodásokban is egyforma nagyságunk

lenni megmútatta, ezen nagy történetek mondom, alig érték-el céljokat a' Bécsi Congressusban, hogy mi, csak az idők' környülállásai miatt félbeszakadt munkának, a' Status' szükségeire való közönséges és különös figyelmezzel való tökéletes végrehajtásához, ismét hozzá fogtunk; mint a' mi ezeránt való régibb határozásunkat az 1814-ben rendelt előre való munkák és az 1817-ben Febr. 2. dikán kijött Dekretum, nyilvánossággal bizonyítják. A' jelen lévő Akta (Constitútzió), érett és sok részről való tanátskozások, 's a' mi Státustanatsunknak meghalgtása után, a' mi éppen oly szabad, mint allandó akaratusunknak munkája. A' mi népünk az ő eránta viseltető atyai gondolkodásunknak leghathatósabb kezességét találja annak foglalatjában; talál tudniillik: a' lelkiismeretbéli szabadságot 's annak a' mi a' Státusé 's az Egyházé, egymástól lelkiismeret szerént való elválasztatását 's oltalmaztatását; vélekedésbéli szabadságot, a' visszaélés ellen való törvényes megszorittatást; a' hazafiaknak a' Status minden szolgálataira 's minden tisztességbéli megkülömböztetésre, egyenlő jusát, a' kötelességekre 's a' katonaskodási tiszteletre, egyforma hivatztatását a' törvényeknek egyenlőségét 's a' törvények előtt való egyenlőséget; a' törvényes igazság' kiszolgáltatásában megakadályozhatatlanságot 's részrehajolhatatlanságot; az adónak egy forma kiszabtatását 's a' tartozások' telyesítésében egyenlőséget; a' Státus' gazdálkodásának minden részeiben rendet; feltalálja annak hitelének törvényes oltalmaztatását, 's az annak fenntartatására rendeltetett eszközökkel való élésbéli bizonyos rendszabást; a' közönségek' elevenségének az által való felélesztetését, hogy az ő jusokat közelről illető dolgoknak folytatása nékiek vissza adódik; oly képviseleti Rendek' állapotjának felállittatását, melly az or-

szághban lakó minden rendű Státuspolgárai között gyülekeznek össze, 's tanátskozás, helybehagyás, kívánásának kijelentése, 's a' Constitúción fundálódó jusoknak megsértetése ellen való panaszlás jussával bír, 's arra leszs hivatlatva, hogy a' közönséges gyűlésekben a' tanátskozásbéli höltsességet erősítse, a' nélkül, hogy az Országlás' erejét gyengitené; feltalálja végezetre ezen intézetekben azt a' kezességet, melly a' Constitutziót az önn'kény szerént való változások ellen bátor-ságossá teszi, de arra még sem elégséges, hogy azt, próbált tapasztalások után, meg jobbittatni ne engedje.

„*Bavarusok!* Ezekben állanak sarkalatos fundamentomai azon Constitúciónak, mellyet mi önként való szabad határozással adtunk néktek — szemléljétek ebben annak a' Királynak princípiumait, ki a' maga szivének boldogságát 's thronusának ditsőségét egyedül tsak a' haza' boldogságában 's népének szeretetében kívánnya feltalálni. Mi tehát az itt következő határozásokat kinyilatkoztatjuk, mint a' mellyek ennekutánna a' Bavariai Constitutziót teszik:

I. Titulus. Közönséges Határozások. §. 1; A' Bavariai Királyság, minden régibb és újabb tartományai egygyütt vétetvén, egy Fejedelmi 's Monarkhiai Státust teszen aszszerént, mint a' jelenlévő Constitutzióinak intézetei meghatározzák. §. 2; Az egész Országnak leszen, egy, Rendekből álló, két kamarákra oszló, közönséges gyűlése. — (A' többi következik).

Ezen Constitutziót e' hónap' 26-dikán már kihirdette az Ország' Héróldja; nagy pompával olvastatott fel a' hirdetés, melly e' volt: —

„*Maximilian Jósef* ö Felsége, Bavarია' Királya, a' maga' 's utánna következői' nevekben, Rendek' intézetén fun-

dálódó új Constitutziót ad, 's Országlásának ezen Aktáját, a' jelenlévő hirdetés 's magának a' Constitúciónak kiosztatása által, kedves és hűséges alattvalóinak tudokra adja. Meghatározta ö Felsége, hogy születésének emlékezetnapján, a' maga Házabéli Princzeknek, a' Fő Udvarimestereknek, a' Státustanátsnak, a' Státusministereknak, 's ezen maga lakóvárosában lévő minden Collegiumok' előjáróinak gyűlésében, ezen új Constitúciónak behozattatását maga vigye véghez, 's a' midőn ö Felsége ezen alkalmatossággal a' gyűlésnek esküvését elfogadni méltóztatik, ezen atyai tselekedetnek az egész országban lakó Bavarusoknak szíve által való háládatos megemlégetését várja. Ez a' Király' akaratja.“

B e l g i u m.

Brüsszelből így irnak: Namur, Charleroi, Mons, Ath, Dornik, Courtrai, és Yperu várakat kettőzött iparkodással építik; Wellington Angliából vissza érkezvén, ezen erősségek' lineáját is megvizsgálja; mi itt hisszük, hogy az idegen Hatalmasságok' seregei Frantziaországot a' jövő őszön oda fogják hagyni, 's úgy itélünk, hogy a' fontos dolgok közzé tartozik, hogy a' mi Déli határaink ezen esetre bátorságos állapotba helyheztetődjenek.“

B é t s.

Szakszen-Tétseni Albert ö Királyi Hertzegségének, a' ki Május' 25-dikén reggel hagyta oda Budát 's Béts felé kívánt egészségben vissza indúlt, ott való nyájas mulatásáról 's minden jó, szép, 's figyelmet érdemlő tárgyakra való gondos ügyeléséről, valamint a' Pesti 's Budai, úgy a' Bétsi újságlevelek is igazi szíves örvendezéssel emlekeznek.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Zsidó Státistika.

Az a' társaság, melly azon iparkodik, hogy a' Bibliát miként lehessen a' világon minden felé, még a' pogányok' legsivatagabb vidékeikre is elterjeszteni, ilyen laistromot adott-ki, Vallási tekintetben, a' föld' színén lakó emberek' számáról: —

Europában	—	—	—	170
Asiában	—	—	—	550
Afrikában	—	—	—	150
Amérikában	—	—	—	130
millió emberek laknak				
Ezek között, hozzá vetve	—	—	—	—
A' Keresztyének' száma	—	—	—	175
A' Zsidók' száma	—	—	—	9
A' Mahomedanusoké	—	—	—	150
A' Pogányoké	—	—	—	666
milliókra telik.				

* * *

A Petersburgi lakosok' Státistikája.

Pétersburgnak 1765-ben tsak 130,000; 1792-ben 225,000 lakosai voltak; most 285,500-ra telik a' számjok. Ezek között:

Tsupa Oroszok	—	—	—	242,713
Finlandiaiak	—	—	—	4,000
Lithwaniiaiak, Estlandiaiak, és	—	—	—	—
Wendlandiaiak	—	—	—	1,6000
Grusiniiaiak és Tatárok	—	—	—	600
Egyéb efféle, Orosz Ország-	—	—	—	—
lás alatt lévők	—	—	—	900
Lengyelek	—	—	—	1,200
Németek	—	—	—	23,622
Frantziák	—	—	—	4,000

Svétziaiak	—	—	—	2,362
Dániaiak	—	—	—	300
Anglusok	—	—	—	900
Hollandusok	—	—	—	75
Helvétziaiak	—	—	—	50
Magyarok	—	—	—	30
Olaszok	—	—	—	500
Spanyolok 's Portugallusok	—	—	—	60
Görögök	—	—	—	1,400
Örmények	—	—	—	200

számmal találhatnák.

A' 285,500 lakosok közt vannak általában: 611 Papok, 4969 honnyi születésű és 2221 külső országi kereskedők, 21,625 külömbkülömb keresményből élő polgárok, 15,631 kézi mivesek, 28,324 tselédek, 74,385 napszámosok 's a' t.

A' 285,500 lakosok közzé vagynak számláltatva a' Pétersburgban lévő 42,016 katonák és az ezekhez tartozó 13,040 katonánék. Következésképpen a' polgárok' egész száma tsak 230,444-re tétethetik, kik között a' férjfiak 155,978-ra, az aszszonyszemélyek 74,466-ra telnek.

Ebből a' következik, hogy Pétersburgban, polgárt, katonát, 's meg polgár' és katona aszszonyt, egygyüvé számlálván, férjfiak 197,994-gyen, aszszonyszemélyek pedig tsak 87,506-ton laknak, és így az elsőeknek száma 110,448-tzal haladja felyül ezeknek számát, úgy hogy minden aszszonyszemélyre közel három férjfiak számláltathatnak, a' melly, figyelmet érdemlő megjegyzés. Nem tudom hol lehetne a' férjfiak és aszszonyszemélyek között ehez hasonló szert (proportiót) találni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Máj. 29-dikén 248 $\frac{2}{3}$ — 30 dikén 246 — Jun. 1. napján 248 $\frac{1}{3}$ — forintot.